

Власенко Віталіна Олександрівна,
викладач математики та інформатики,
ДФПК КЗВО «ДАНО» ДОР»,
м. Дніпро

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ АДАПТИВНОГО КАРАНТИНУ

Реалії сучасного світу вносять великі корективи в систему освіти. На даний момент є досить актуальною тема вибору методів і способів навчання в умовах адаптивного карантину. Враховуючи рекомендації Міністерства охорони здоров'я важливо створити умови для здобувачів освіти, щоб вони мали вільний доступ до навчальних матеріалів. Саме тому впровадження дистанційного навчання, опанування цифрових технологій, вирішення технічних проблем та переведення навчального матеріалу в онлайн – є головною засадою розвитку освіти в умовах пандемії.

Швидкий розвиток інформаційних технологій, розширення можливостей доступу до інформації та збільшення педагогічних можливостей та технологій зумовлюють і зміну підходів до організації самостійної роботи студентів. Тому головним завданням педагогіки є формування навичок до самоосвіти та вміння шукати та перевіряти інформацію. Саме правильна організація самостійної роботи студента в умовах дистанційного навчання дозволяє розширити і поліпшити навчальний процес у цілому.

У зв'язку із введенням дистанційного навчання викладачі зіткнулися з проблемою організації, відсутністю методичного та практичного підґрунтя для організації дистанційної освіти.

Інформаційне середовище дистанційного навчання стає основою для розвитку навчальної діяльності учнів. Головна задача викладача полягає у тому, щоб розвивати самостійну пізнавальну, творчу, пошукову діяльність студентів. Самостійна навчальна діяльність студента стає важливим компонентом навчального процесу. Змінюється і сама парадигма самостійної роботи. На теперішньому етапі вона зорієнтована на розвиток вміння жити та працювати в інформаційному суспільстві, що, в свою чергу, вимагає вміння сприйняття інтегрованої інформації в електронному вигляді, орієнтації в електронному інформаційному світі, здійснення інформаційно-пошукової діяльності, креативності у вирішенні багатьох навчальних задач, а головне – здатність адаптуватися у сучасному інформаційному середовищі, що потребує нового підходу до змісту та методики організації самостійної роботи студента [1, с. 98].

Саме самостійна робота набуває все більшого значення й актуальності сьогодні, оскільки обсяг навчального матеріалу досить значний, і не все можна встигнути розглянути під час аудиторних занять. Отже, правильна організація власної самостійної роботи з боку студента є важливою запорукою успішного навчання і ефективного засвоєння ним знань.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача. Саме під час самостійної роботи студенти розвивають пошукові навички та вміння обирати із всієї запропонованої інформації потрібну для них, розвивають пізнавальні здібності, пам'ять та вміння шукати та перевіряти надійність джерела. Під час самостійної роботи краще за все проявляються індивідуальні особливості студента, його здібності та нахили.

Щоб організувати самостійну роботу студентів можна використовувати наступний алгоритм дій:

- скласти перелік тем, що відповідають робочій програмі, та надати доступ до них студентам (наприклад, через організацію спільного курсу в Classroom);
- окреслити перелік літератури або інформаційних джерел, в межах яких може здійснюватися пошук;
- чітко сформулювати завдання;
- за потреби розділити дітей на групи або пари та організувати їх спільну роботу;
- чітко прописати вимоги до робіт, критерії оцінювання, а також якщо робота проводилася в групах, то доцільно оцінити кожного учасника групи;
- надавати допомогу студентам під час виконання завдань та організувати консультації для них (наприклад, через організацію онлайн-конференції Zoom);
- вирішити питання збору і зберігання результатів самостійної роботи та організувати доступ здобувачів освіти до оцінок (наприклад, збирати завдання через Classroom і повертати оцінку за перевірену роботу студенту, можливо навіть з коментарем);
- обов'язково під час створення завдань, враховувати час, який буде витрачено на його виконання, а також різні технічні можливості здобувачів освіти. Саме тому доцільно створювати різнорівневі завдання, а також завдання, що передбачають різні варіанти використання техніки та передбачають різний рівень технічної грамотності;
- створити тест для самоконтролю (за необхідності). Тести можуть містити різного виду завдання: на вибір однієї правильної відповіді, на вибір декількох правильних відповідей, на встановлення відповідності, з полем для введення короткої відповіді. В результаті проходження

тестування студенти отримують оцінку за якою можуть оцінити свій рівень засвоєння знань.

Слід зауважити, що дистанційне навчання містить ряд недоліків, до яких відноситься відсутність належної кількості необхідного технічного і програмного забезпечення, обмежена можливість доступу до інформації і використання засобів дистанційного навчання. Для ефективної самостійної роботи під час дистанційного навчання студент має бути забезпечений персональним комп'ютером і доступом в Інтернет. Позитивний результат такого навчання студентів залежить від їх вміння самостійно оволодівати навчальним матеріалом, проявляти належну пізнавальну активність, здійснювати самоорганізацію навчання. Але, під час дистанційного навчання, не завжди відбувається належний систематичний контроль над тими, хто навчається; відчувається нестача в організації практичної роботи, недостатня організація курсів дистанційного навчання і наявність необхідного обладнання [2, с. 162].

Загалом дистанційне навчання розкриває більші можливості перед студентами, дозволяє опрацювати великий обсяг матеріалу, підвищує їх інтерес до предмету, дозволяє закріпити вивчене за допомогою використання інноваційних методів роботи, а також надає можливість систематично організовувати перевірку засвоєного матеріалу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богачков Ю.М., Биков В.Ю., Пінчук О.П., Манако А.Ф., Вольневич О.І., Царенко В.О., Ухань П.С., Мушка І.В. Організація середовища дистанційного навчання в середніх загальноосвітніх навчальних закладах: посібник. – К.: Педагогічна думка, 2012. – 160 с.
2. Рыбалко Е. В. Сравнительный анализ дидактических принципов традиционного и дистанционного образования / Е. В. Рыбалко // Вторая международная конференция “Интернет, образование, наука 2000”. – Винница, 10–12 октября 2000. – С. 161–163.
3. Konovalenko T.V., Yivzhenko Y.V., Demianenko N.B., Romanyshyn I.M. Yemelyanova Y.S. The possibilities of using distance learning in the professional training of a future foreign language teacher. *Linguistics and Culture Review* 5 (S2), P.817-830